

SOUBOR DŘEVĚNÝCH KOSTELŮ V POBESKYDÍ - DOPLNĚNÍ

13. KOSTEL PANNY MARIE SNĚŽNÉ S AREÁLEM FARY, VELKÉ KARLOVICE

Soubor objektů kostela Panny Marie Sněžné ve Velkých Karlovicích s roubenou farou a stájí patří k památkově významným celkům lidové architektury na Valašsku. Pozdně barokní roubená architektura kostela s původní farou z období 1753 – 1754 vyniká zejména konstrukční náročností řešení půdorysu kostela, unikátní je pak především spojení živého církevního objektu s objektem bydlení i dalším objektem hospodářským.

Jedná se o roubený kostel na půdorysu rovnoramenného kříže barokní centrály s polygonálními závěry. Krov je tvořen průnikem dvou sedlových střech ukončených nad každým křídlem valbami, v místě křížení střech je vztyčena sanktusová osmiboká věžička s cibulovitou bání se dvěma zvony. Roubené stěny jsou z vnější strany pobity dřevěným šindelem. Strop v interiéru je rovný, v křídle nad hlavním vstupem do lodi se nachází dřevěný kůr zabírající celé západní křídlo křížového půdorysu. Hlavní vstup je opatřen zádveřím, tzv. žebračkou. Nad vchodem je umístěn nápis „*LP 1754 dne 21. srpna. Rozweselil gsem se w těch věcech, které gsou powěděny: do domu Páně pugdeme. Žalm 122.*“ Strop interiéru kostela je rovný. Hlavní oltář, situovaný ve východním křídle křížového půdorysu, pochází z roku 1894. Osový charakter půdorysu i hmotového řešení kostela je podpořen situováním dvojicí sakristií po obou stranách kněžiště.

Stavebně náročný objekt kostela je doplněn v celku jednoduchou stavbou fary, která ukazuje příklad rozvinuté vnitřní dispozice trojdílného domu, s původně centrálním umístěním

kuchyně do zadní části původně průchozí síně, příznačné pro období výstavby. Její současné členění se formovalo ve dvou etapách v poslední třetině 18. století a to v závislosti na potřebách počtu ubytovaných osob.

Z hlediska kulturně historického představuje soubor budov kostela Panny Marie Sněžné s farou místo v dějinách obce, s možným vlivem na lidovou architekturu venkovských usedlostí, přinejmenším formálním pojetím některých detailů, kdy se touto měrou prosazovala především vzorová role kostela Panny Marie Sněžné. Hospodářský areál zachycuje vývoj od drobné po středně velkou hospodářskou usedlost. V této skladbě se ustálila podoba areálu již během první poloviny 19. století a výraznějšími zásahy začala procházet od konce 19. století až do dnešních dnů v souvislosti s přístavbou dvorního křídla a změnou způsobu hospodaření faráře.

S ohledem na tuto urbanistickou komplexnost a výjimečnou míru autenticity jednotlivých objektů se jedná o nejkvalitnějšího reprezentanta areálu staveb tradičního lidového stavitelství zachovaného in situ v rámci České republiky.

Kritérium: 1, 3, 4

